

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ»
КЗ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
КВНЗ «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Освіта збереже Україну!

Матеріали І Всеукраїнських Прокопенківських читань

(10 червня 2022 року)

м. Харків

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

АСТАХОВА Катерина – доктор історичних наук, професор, ректор Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;

БЄЛОВА Людмила – доктор соціологічних наук, професор, директор ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, президент громадської спілки «Харківський університетський консорціум»;

БАШКІР Ольга – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, голова РМУ ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

БЕРЕЖНА Світлана – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ГОЛОБОРОДЬКО Костянтин – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ДОВЖЕНКО Тетяна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЛУК'ЯНОВА Лариса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

ПОКРОЄВА Любов – кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

ПОНОМАРЬОВА Галина – доктор педагогічних наук, професор, ректор КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;

ПОНОМАРЬОВА Наталія – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди ;

ЦАПКО Алла – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЧЕРНІКОВА Інна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 6 від 15 червня 2022 року)*

Освіта збереже Україну! : матеріали І Всеукраїнських Прокопенківських читань, Харків, 10 черв. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2022. – 399 с.

У збірнику відображено тези І Всеукраїнських Прокопенківських читань, присвячених ушануванню пам'яті доктора педагогічних наук, професора, академіка Національної академії педагогічних наук України, заслуженого працівника народної освіти України, Почесного громадянина м. Харкова Прокопенка Івана Федоровича. Він містить роздуми і спогади, пов'язані з постаттю великого педагога сучасності, його думками про націєтворчу місію Вчителя, роль педагогічних університетів як унікальних освітньо-виховних і культурно-духовних центрів підготовки вчителів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ Гайдусь А.Ю.	83
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Галкіна Т. М.	86
ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ Гнатовська К.С.	89
АЛЬТЕРНАТИВНІ МОДЕЛІ ОТРИМАННЯ ОСВІТИ В СУСПІЛЬСТВІ ЗНАНЬ Гончарова О.С.	93
ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ Довженко Т.О., Небитова І.А.	97
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ Довченко Н.В.	102
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ Донченко О.В.	107
ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ Смець А.А., Коваленко О.М.	111
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО І. Ф. ПРОКОПЕНКО Захарченко В.П., Коробкіна О.Г.	115
ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ Зеленська Л.Д.	119
ПОКЛИКАННЯ: РЕКТОР-НАСТАВНИК Золотухіна С.Т.	127
ІВАН ФЕДОРОВИЧ ПРОКОПЕНКО ТА РОЗВИТОК ВАЛЬДОРФСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ Іонова О.М.	131
MASTERS' PROFESSIONAL TRAINING ON SPECIALTY 016.02 «SPECIAL EDUCATION. OLIGOFRENOPELAGOGY» IN H.S.SKOVORODA KHARKIV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY Казачінер О.С., Бойчук Ю.Д., Галій А.І.	136
ПОНЯТТЯ «ВИКОНАВСЬКА КОНЦЕПЦІЯ» У ПРОБЛЕМНОМУ ПОЛІ МУЗИКОЛОГІЧНОГО СЕМАНТИЧНОГО ЗНАННЯ Калашник М.П.	140

MASTERS' PROFESSIONAL TRAINING ON SPECIALTY
16.02 «SPECIAL EDUCATION. OLIGOFRENOPEDEAGOGY»
IN H.S.SKOVORODA KHARKIV NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Казачінер О.С.

доктор педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна, e-mail: elena.kazachiner@gmail.com

Бойчук Ю.Д.

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна, e-mail: yurij.boychuk@gmail.com

Галій А.І.

кандидат біологічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна, e-mail: galiialla227@gmail.com
<https://doi.org/10.5281/zenodo.6915921>

Trends in the labor market are evidenced by the lack of special education teachers and correctional education teachers in Ukraine. In order to realize this task, the modern Ukrainian school needs specialists capable of professional activity in the field of education, upbringing and development of children with special educational needs.

The precondition for the Oligophrenopedagogy educational programme working out is the fact that in Ukraine the number of children with special educational needs is rapidly increasing, in particular with intellectual, behavioral disorders, disorders of the emotional and volitional sphere, ASD, complex disorders and others. Therefore, Oligophrenopedagogy is a response to society's challenges in training professionals to work with children with SEN.

The educational program "Oligophrenopedagogy" was created in accordance with the Laws of Ukraine "On Education", "On Higher Education" and the

regulations of the Cabinet of Ministers “On Approval of the National Framework of Qualifications”, “Approval of the National Qualifications Framework”, “On Approval of the License Terms for Educational Activities”.

Different problems of special education teachers’ professional training were studied by P.Edelen-Smith, M.Prater, T.Sileo [1], C.Forlin, K.Tait, A.Carroll, A.Jobling, [2], F.Reed, L. Monda-Amaya [3], S.Trent, E.Pernell, A.Mungai, R.Chimedza [4], R.Villa, J.Thousand, J.Chapple [5], J.G.Wishart, G.Manning [6] and others.

The content of the educational programme provides for the formation of applicants’ knowledge, skills and abilities to work with children with intellectual disabilities through the use of the latest innovative and health-preserving technologies.

The educational programme (EP) was introduced in the educational process in 2020. The volume of EP is 90 ECTS credits / 1 year 4 months. EP takes into account a comprehensive system of integrated learning, built on innovative project results, taking into account the problems of modern special education and inclusive education of children with intellectual disabilities, the most pressing problems of modern correctional psychopedagogy, pedagogy.

The results of the survey “Assessment of cooperation with employers” show that 100% of employers said they were ready to accept applicants for internships, 75% confirmed their willingness to cooperate with the university on the model of dual education, and 62.5% said they could to accept teachers for internships. 87.5% of respondents are willing to cooperate with the university in order to improve educational training programs.

Practical training of masters involves passing pedagogical practice in institutions of special education and research practice.

Improving educational and methodological and informational support of EP disciplines, more active involvement of applicants in research work, participation in conferences of various levels will help to improve training on the EP. It is planned to expand cooperation with inclusive resource centers, special schools, general

secondary education institutions with inclusive education of children with intellectual disabilities in the Kharkiv region, through consultative meetings, round tables and other joint activities.

High school teachers who provide training for students at the EP have sufficient scientific, educational and practical experience of teaching at the profile departments of H.S.Skovoroda KhNPU.

Before passing each of the internships, the masters attend the mentoring conferences, during the internship its head from the educational institution provides consultations to the applicants and directly supervises its process. Leading methods of teaching are: productive-practical, partial-search, executive ones. The final assessment of the internship is carried out according to the national system of differential credit and the system of ECTS assessments. Attestation of graduates of the educational program of specialty 016 Special education is carried out in the form of defense of qualification work.

Thus, we can make a conclusion that the EP “Oligophrenopedagogy” which is provided for masters’ professional training on specialty 016.02 «Special education. Oligophrenopedagogy» in H.S.Skovoroda Kharkiv national pedagogical university makes their fundamental training for future teaching in the system of special and inclusive education.

References

1. Edelen-Smith, P., Prater, M., & Sileo, T. (1993). The impact of current issues in teacher education on the preparation of special educators. *Issues in Special Education & Rehabilitation*, 8(1), 7-15.
2. Forlin, C., Tait, K., Carroll, A., & Jobling, A. (1999). Teacher Education for Diversity. *Queensland Journal of Educational Research*, 15, (2), 207-226.
3. Reed, F., & Monda-Amaya, L. (1995). Preparing preservice general educators for inclusion: A survey of teacher preparation programs in Illinois. *Teacher Education and Special Education*, 18(4), 262-274.
4. Trent, S., Pernell, E., Mungai, A., & Chimedza, R. (1998). Using

concept maps to measure conceptual change in preservice teachers enrolled in a multicultural education/special education course. *Remedial and Special Education*, 19(1), 16-31.

5. Villa, R., Thousand, J., & Chapple, J. (1996). Preparing teachers to support inclusion: Preservice and inservice programs. *Theory into Practice*, 3t (1), 42-50.

6. Wishart, J. G., & Manning, G. (1996). Trainee teachers' attitudes to inclusive education for children with Down's Syndrome. *Journal of Intellectual Disability Research*, 40, 56-65